

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนามนุษย์ ให้เป็นมนุษย์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ พัฒนาคนให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ ดังที่ปรากฏไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา. 2550: 15) การศึกษามีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนามนุษย์ทั้งทางด้านปัญญา บุคลิกภาพและช่วยให้มนุษย์มีความสำเร็จในชีวิต ทุกประเทศจึงหาทางส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานความเป็นเลิศ เพื่อส่งเสริมให้สังคมและประเทศมีความก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาคือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 5)

นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) เน้นการพัฒนาคนไทยให้เหมาะสมตามช่วงวัย พัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559: 63-69) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย ที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยจัดการศึกษาให้คนไทยมีองค์ความรู้

ใช้เทคโนโลยี สร้างสรรค์นวัตกรรม และได้รับโอกาสในเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559: 50)

ดังนั้น การจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา. 2553: 28) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา เป็นภารกิจของสถานศึกษาและหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์กับผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีจิตสำนึกประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสามัคคีปรองดอง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559: 50)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการศึกษา (หุฤษฎ์ เลิศอนันตกร. 2554: 3) ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนมาจากปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนและมีมาก่อนที่จะได้รับการเรียน เป็นความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน 2) พฤติกรรมทางด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพที่ผู้เรียนแสดงออกเมื่อผู้เรียนได้เรียน เป็นความสนใจและเจตคติต่อวิชาที่เรียน การยอมรับความสามารถและบุคลิกภาพ 3) คุณภาพการสอน หมายถึง ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงของครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และการรู้ผลสะท้อนกลับของการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่ (Bloom. 1976: 167 - 169) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น มีงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระบบโรงเรียน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การใช้เวลาเพื่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียน ความรู้พื้นฐานเดิม คุณภาพการสอนของครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. 2554: 49, ณีฎติยาภรณ์ หยกอุบล. 2555: 85) หากเป็นนักศึกษาที่เรียนนอกระบบโรงเรียน มีงานวิจัยของเพ็ญแข ดวงขวัญ (2548: 55) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของนักศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ คุณภาพการพบกลุ่ม สถานภาพ ในครอบครัว และสื่อการเรียน (สื่อคอมพิวเตอร์) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ทักษะคิด ระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน

การประกอบอาชีพ การใช้เวลาเพื่อการเรียน และสื่อการเรียน (สื่อสิ่งพิมพ์) ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนผลงานวิจัยของ ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559: 109-111) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยศึกษาปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สมการที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อ การเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ จากผลการวิจัยที่ศึกษา ตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเหล่านี้ หากสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาตัวแปรให้ดีขึ้น เพิ่มขึ้น จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ได้มีการวิเคราะห์ประเมินผลคุณภาพการจัดการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกภาคเรียน ทุกระดับการศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งประกอบด้วย รายวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชาวิทยาศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด นอกจากนี้ ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คะแนนการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ โดยคณะกรรมการประเมินมีข้อเสนอให้สถานศึกษาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น โดยการพัฒนานักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความรู้ ความสามารถในการทำแบบทดสอบที่เน้นการคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น มีวิธีการคือ นำตัวอย่างข้อสอบมาฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลองทำ วิเคราะห์วิธีคิดและหาคำตอบ ส่วนครูผู้สอนควรดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบ แล้วนำไปจัดเตรียมการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อเกิดการพัฒนาการทำข้อสอบให้มากขึ้น ส่วนปัจจัยสนับสนุน การดำเนินงานในด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือผู้บริหารและคณะครูที่มีความตั้งใจพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างดี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2557: 21-22)

จากสภาพปัญหา ความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงได้กำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผู้วิจัย ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน สารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของ นักศึกษาการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา การศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อกำหนดแนวทางและผลการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นการศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน

1. **ประชากร** คือ นักศึกษาการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียน สารความรู้ พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,791 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** คือ นักศึกษาการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียนสารความรู้ พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Taro Yamane. 1973: 727-728) ยอมให้มี ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ($e \leq .05$) ความเชื่อมั่น .95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน นำมาคำนวณสัดส่วนตามประชากรที่ลงทะเบียนเรียนสารความรู้พื้นฐาน ในแต่ละรายวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ให้ครบตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) ประกอบด้วย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ

2.1 แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี หลังจากการนำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้

ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการศึกษาวิจัย เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. **นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

2. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาตัวแปรที่เป็นปัจจัย มี 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีรายละเอียดของตัวแปรแต่ละตัวแปร ดังนี้

2.1 **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** หมายถึง ความปรารถนา ความมุ่งมั่นตั้งใจ ความพยายามที่เป็นแรงผลักดันให้ตนเองประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ตั้งไว้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความพอใจที่จะเลือกทำงานที่ยาก เพื่อการกระทำที่ทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ พยายามเรียนรู้ทำงานให้สำเร็จเพื่อความพอใจของตนเอง พยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีความใฝ่ฝันที่จะ

เรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จทั้งระยะสั้น ระยะยาว อย่างมีเป้าหมาย เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนตามที่ต้องการ

2.2 เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา 2 ลักษณะ คือทางบวกหรือเจตคติทางบวก นักศึกษาจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ เห็นคุณค่าของการศึกษา โดยมีความต้องการที่จะปฏิบัติตามต้องการใกล้เคียงกับสิ่งนั้น ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือทางลบหรือเจตคติเชิงลบ จะแสดงออกมาในลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการเรียน นักศึกษาจะแสดงออกในลักษณะของการไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่ชอบ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือต้องการหนีห่างจากการเรียน

2.3 ความพร้อมในการเรียน หมายถึง สภาวะของนักศึกษาที่มีวุฒิภาวะ ที่เกิดจากสภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา นักศึกษาต้องมีความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกฝน พัฒนาทักษะ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งกับนักศึกษาคนอื่น ๆ และครูผู้สอน โดยพร้อมที่จะรับการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ

2.4 ความรับผิดชอบในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมในการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็น การอ่านเนื้อหาก่อนเรียน ทบทวนหลังการเรียน บันทึกผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น พยายาม พากเพียร และเต็มใจ ไม่ละทิ้ง หรือทอดทิ้งงาน รู้จักหน้าที่ของตน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตรงต่อเวลา ทำงาน ทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน

2.5 พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การชี้แจงโครงสร้างหลักสูตร การเรียนการสอนตามหลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาตามตัวชี้วัดทางการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และมีเทคนิคการสอนที่ทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่าย มีการเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนกับประสบการณ์เดิม และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การใช้สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและนักศึกษา การวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดทางการเรียน ครูมีการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการเรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตัวเอง

2.6 การบริการของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกหรือการเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การมีห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้า หรือทำงานกลุ่ม มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนที่เพียงพอ และมีการเสริมหลักสูตรให้ความรู้กับนักศึกษาในด้านต่าง ๆ มีห้องสมุดและบรรณารักษ์ที่ให้บริการ

การศึกษาค้นคว้า มีการตรวจสุขภาพ การจัดสวัสดิการ ทุนการศึกษา ดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ให้บริการที่รวดเร็ว สะดวกทั้งการลงทะเบียนเรียน การตรวจสอบผลการเรียน

2.7 ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สถานศึกษาให้บริการสื่อในการ เรียนรู้ อย่างเพียงพอ เช่น หนังสือเรียน คู่มือ หนังสือแบบเรียน สื่อดิจิทัล คอมพิวเตอร์ สัญญาณ อินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ ครูสอนเสริมหรือติว ทำให้มีความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้

2.8 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างหรือสนับสนุนให้มีบรรยากาศในการเรียนรู้ มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาที่จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่เกิดจากความรู้อ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ของบุคคลนั้น เป็นผลมาจากการเรียนการสอนที่จัดขึ้น สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนได้จากด้านต่าง ๆ คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ และการนำไปใช้ประโยชน์ วัดได้ ด้วยเครื่องมือหรือแบบทดสอบ ผลการวัดจะแสดงออกในรูปคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม เพื่อบอกถึง คุณภาพการศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งหมายถึงค่าคะแนน เฉลี่ยของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย รายวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

4. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน ที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่สูงขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ได้รับการพัฒนาในการเรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ครู กศน. ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้รับการพัฒนาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามมาตรฐานการ จัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐานได้

3. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี นำ ผลการวิจัยไปวางแผน พัฒนาปรับปรุง ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการ เรียนรู้ รายวิชาต่าง ๆ ทุกระดับการศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ดียิ่งขึ้น

4. สถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป